

حسابدار بخش عمومی؛ مسلط به قوانین و مقررات مالی و استانداردهای حسابداری دولتی

گفتگو با: محسن برزوزاده
مدیرکل خزانه وزارت امور اقتصادی و دارایی،
کارشناس رسمی، و حسابدار رسمی

حسابداری

کوششهای پیگیر و پایدار معاونت
نظارت مالی و خزانه داری کل و همچنین
پروژه هوشمندسازی و شفاف سازی

عملیات مالی دولت در حوزه گزارشگری مالی برای توسعه حسابداری دولتی و بخش عمومی ستودنی است. برای شما و همکارانتان آرزوی موفقیت داریم. این شماره مجله حسابرس به موضوع «مهارتها و شایستگیهای لازم برای حسابداران حرفه‌ای شاغل در بخش عمومی» اختصاص دارد. ابتدا به این پرسش بپردازیم که حسابداران بخش عمومی چه شایستگیهای حرفه‌ای خاصی دارند و تفاوت‌های آنها با حسابداران شاغل در بخش غیرعمومی چیست؟ آیا اطلاعات و آماری از کمیت و کیفیت حسابداران بخش عمومی در ایران می‌توانید ارائه کنید؟

برزوزاده

به عنوان حسابدار شاغل در بخش عمومی و همچنین کارشناس رسمی دادگستری که در بخش غیرعمومی نیز فعالیت دارم، بین حسابداران بخش عمومی و غیردولتی تفاوت خاص درخور توجهی وجود ندارد، هم حسابداران بخش عمومی و هم بخش بازرگانی بایستی از استانداردهای حسابداری در حوزه تخصصی خود استفاده کنند. در بخش عمومی،

بودجه کل کشور است که پیش نیاز گزارش تفریغ بودجه است. نظام حسابداری بخش عمومی ابلاغی وزارت امور اقتصادی و دارایی با ارائه همزمان ثبت عملی حسابداری بودجه‌ای و مالی، امکان تهیه صورتحساب عملکرد بودجه کل کشور را فراهم ساخته است.

سپاس

چه کوششی برای توسعه دانش حسابداری بخش عمومی در کشور انجام شده است؟

برزو زاده

با تدابیری که به وسیله مقامات اجرایی خزانه‌داری کل در زمینه هماهنگی برای تدوین سرفصلهای آموزشی فی‌مابین وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت علوم برای توسعه دانش حسابداری بخش عمومی انجام گرفته است، آموزش فارغ‌التحصیلان حسابداری برای اشتغال در بخش عمومی فراهم شده است. با انتخاب افراد متخصص از طریق گزینش نیروی انسانی و آموزش ایشان در راستای ساماندهی نظام مالی و محاسباتی، زمینه برای توسعه حسابداری بخش عمومی بیشتر شده است.

سپاس

آموزش مستمر حرفه‌ای در حسابداری بخش عمومی چه نقشی دارد؟

حسابداران می‌بایست علاوه بر ضوابط استانداردها، مسلط به قوانین و مقررات مالی و محاسباتی باشند و همچنین با دستورالعملهای حسابداری دولتی ابلاغی از سوی وزارت امور اقتصادی و دارایی برای تهیه گزارشگری مالی دولت و همچنین صورتحساب عملکرد بودجه کل کشور، آشنایی کامل داشته باشند.

آمار مدیران مالی شاغل در بخش عمومی حدود پنج هزار نفر و حسابداران شاغل در این بخش نیز به صورت برابری شصت هزار نفر در سطح کل کشور می‌باشد، که متأسفانه دارای تشکل حرفه‌ای خاص نیز نمی‌باشند.

سپاس

گفته می‌شود که نیروی انسانی متخصص از محدودیتهای مهم توسعه حسابداری بخش عمومی است. شما که از نزدیک با فعالیتهای توسعه حسابداری بخش عمومی ایران سروکار داشته‌اید، چه نظری دارید؟

برزو زاده

قطعاً نیروی انسانی متخصص در زمینه توسعه و تکمیل اجرای حسابداری تعهدی نقش به‌سزایی دارد ولی خوشبختانه تکنولوژی نوین خصوصاً در زمینه سامانه‌های رایانه‌ای مرتبط با حسابداری توانسته مشکل کمبود نیروی متخصص را تا حدودی جبران کند. به‌طور مثال نیروی انسانی شاغل در اداره کل خزانه وزارت امور اقتصادی و دارایی در سنوات گذشته، ۱۴۰ نفر بود ولی با استقرار سیستم هوشمندسازی و شفاف‌سازی عملیات مالی دولت، و بهبود روشهای مورد عمل، نیروی انسانی مورد نیاز به ۵۰ نفر تغییر وضعیت داده است. لذا با وضع موجود نیروی انسانی شاغل در بخش عمومی و آموزشهای مستمر و استفاده از ابزارهای الکترونیکی می‌توان حسابداری بخش عمومی را توسعه داد.

سپاس

گزارشگری مالی در بخش عمومی چه تفاوت مهمی با گزارشگری مالی در بخش بازرگانی دارد؟

برزو زاده

مهمترین تفاوت گزارشگری مالی در بخش عمومی با گزارشگری شرکتها، گزارشهای مرتبط با صورتحساب عملکرد

حسابدار بخش دولتی باید

با دستورالعملهای

حسابداری دولتی

آشنایی کامل داشته باشد

حسابها و اسناد دریافتنی حاصل از عملیات مبادله‌ای و سایر بدهیهای احتمالی تکمیل شود. خوشبختانه وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه، و دیوان محاسبات کشور، توانسته‌اند با هماهنگی سازمان حسابرسی نسبت به تدوین کامل ضوابط اجرایی حسابداری بخش عمومی اقدام کنند و دستگاه‌های اجرایی مکلفند نسبت به ثبت کامل عناصر صورتهای مالی به‌ویژه درآمدها، داراییها و بدهیها مبادرت کنند. به‌نظر می‌رسد زمانبندی اجرای نظام حسابداری نیازی به تمديد ندارد و وقت آن رسیده که همکاران دیوان محاسبات کشور با عزم جدی آن را نظارت و حسابرسی کنند.

حسابداری

حسابداران علاقه‌مند به اشتغال در بخش عمومی در چه زمینه‌هایی باید صلاحیت خود را بالا ببرند؟

بروززاده

مباحثی نظیر توانایی قوانین و مقررات مالی و محاسباتی، نظام حسابداری بخش عمومی، استانداردهای حسابداری بخش عمومی و توانایی فرد مورد نظر برای به‌کارگیری روشهای مورد عمل در زمینه حسابداری دولتی بایستی مورد تاکید بیشتر قرار گیرد.

حسابداری

برای توسعه حسابداری بخش عمومی چه پیامی دارید؟

بروززاده

یکی از مسائل مهم در زمینه مدیریت کلان هر کشور، اجرای مدیریت مالی بخش عمومی (PFM) است و این مهم انجام نخواهد شد، مگر با گسترش و توسعه دانش حسابداری بخش عمومی و گزارشگری مالی دولت که پیش‌نیاز اجرای بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد و به‌تبع آن حسابرسی عملیاتی است.

حسابداری

از شرکت شما در این گفتگو سپاسگزاریم.

هماهنگی برای تدوین

سرفصلهای آموزشی

فی‌مابین وزارت

امور اقتصادی و دارایی و

وزارت علوم

انجام گرفته است

بروززاده

مهمترین مسئله برای بالابردن مهارتها و شایستگیها، آموزش مستمر می‌باشد. توانایی ارزیابی مناسب رویه‌های حسابداری مورد عمل به‌توانایی کاربرد استانداردهای حسابداری بخش عمومی بستگی دارد و توانایی تهیه صورتهای مالی و تفسیر گزارشهای مالی به آشنایی با روشهای مورد عمل حسابداری دولتی و قوانین و مقررات مالی و محاسباتی وابسته است. آشنایی با قوانین مالی و محاسباتی از مهمترین پیامدهای یادگیری برای شایستگی مالی در بخش عمومی است.

حسابداری

کوششهای درخور توجه برای بهبود نظام حسابداری بخش عمومی به کجا رسیده است؟ زمانبندی اجرای کامل حسابداری تعهدی چگونه است؟

بروززاده

بر اساس نقشه راه اجرای کامل حسابداری تعهدی تا پایان سال ۱۳۹۹، بایستی حسابها و اسناد پرداختی،